
Григорій Миколайович КОЛЕСНИК
26.08.1933 – 9.02.2013

9 лютого 2013 року відійшов у вічність відомий український філолог — науковець і викладач, перекладач, довголітній працівник у царині українського мовознавства Григорій Миколайович Колесник.

Народився Григорій Миколайович 26 серпня сумнозвісного 1933 року в селі Головеньки Борзнянського району на Чернігівщині в селянській родині. Після закінчення середньої школи навчався на історико-філологічному факультеті Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В. Гоголя, який закінчив з відзнакою в 1956 році.

Деякий час Григорій Миколайович учителював у Батуринському районі, а невдовзі його висунули на посаду першого секретаря райкому комсомолу. Та робота комсомольського функціонера не припала до душі юнакові. Він мріяв про наукову роботу і в 1958 році вступив до аспірантури Інституту мовознавства імені О.О. Потебні АН України.

Під керівництвом одного з провідних учених Інституту Василя Семеновича Ільїна Григорій Миколайович підготував кандидатську дисертацію «**Лексична синоніміка поетичної мови М. Т. Рильського**», яку успішно захистив у 1965 році. Того ж року на її основі видав монографію «**Слово крилате, мудре, пристрасне**», оцінену науковою громадськістю як одне з найгрунтовніших серед низки досліджень синоніміки майстрів українського художнього слова.

Після закінчення в 1962 році аспірантської підготовки Григорій Миколайович — молодший науковий співробітник відділу лексикології та лексикографії — укладає матеріали до другого тому фундаментальної академічної

праці — «Словник української мови» в одинадцяти томах. Звання старшого наукового співробітника йому було присвоєно в 1968 році. Протягом семи років — у 1964–1972 роках — він обіймав посаду вченого секретаря Інституту. У ці роки підготував до друку окремими виданнями з ґрунтовними коментарями добірки статей з питань мовознавства й перекладознавства та віршів, присвячених рідній мові, поетів-академіків Павла Тичини («**Квітни, мово наша рідна**». — К., 1971) і Максима Рильського («**Ясна зброя**». — К., 1971; «**Як парость виноградної лози**». — К., 1973; «**Искусство перевода**». — М., 1986 — останню разом із сином поета Богданом Максимовичем).

З 1972 року як старший науковий співробітник відділу культури мови Григорій Миколайович бере участь у дослідженні становлення стилів української літературної мови. Його наукові студії з цієї теми опубліковані як розділи колективних монографій відділу («**Мова і час: Розвиток функціональних стилів сучасної української літературної мови**». — К., 1977; «**Науково-технічний прогрес і мова**». — К., 1978; «**Мова сучасної масово-політичної інформації**». — К., 1979; «**Стиль і час. Хрестоматія**». — К., 1983) та окремі статті. Продовжував Григорій Миколайович у ці роки й роботу над підготовкою до друку як один із упорядників і авторів приміток до «**Зібрання творів у двадцяти томах**» Максима Рильського («**Том шістнадцятий. Фольклористика, теорія перекладу, мовознавство**». — К., 1987). Працюючи над виданням мовознавчої спадщини Максима Рильського, Григорій Миколайович захоплюється художнім перекладом, підготувавши українською мовою видання роману Василя Шукшина про Степана Разіна «**Я прийшов дати вам волю**» (К., 1991).

З 1987 року Григорій Миколайович працює у відділі лексикології та лексикографії в складі комісії, що готувала проект змін і доповнень до 3-го видання «**Українського правопису**» (К., 1990), бере участь в укладанні однотомного академічного «**Словника української мови**» для масового користувача (К., 2012). У кінці 80-х — на початку 90-х років Григорій Миколайович також поєднував наукову роботу в академічних інститутах з викладацькою на посаді доцента Київської державної консерваторії імені П. І. Чайковського.

У 1993 році, маючи в своєму доробку близько 150 праць, через серйозні проблеми зі здоров'ям, Григорій Миколайович вийшов на пенсію. Досить часто, іноді по кілька разів на рік, змушений був лікуватися в стаціонарі. Але продовжував спілкуватися з широким колом давніших друзів із середовища наукової і творчої інтелігенції. Багато читав.

Закінчив земне життя раптово і непомітно, ніби дотримуючись настанови часто цитованого ним Ф. Тютчева «пришельцам новым место дать».

У пам'яті всіх, хто знав Григорія Миколайовича, залишиться світлий образ глибокопорядної, інтелігентної людини щедрої душі, обдарованої іскристим українським гумором, готової завжди допомогти кожному, хто відчував у цьому потребу.